

Wiadomości Gospodarcze

Nr. 9

W Krakowie 16 Sierpnia 1919. Rocznik IV.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie za podaniem źródła.

W razie nieotrzymania numeru należy reklamować na pocztę. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej

Treść Nr. 9. — Urząd przywozu i wywozu w Krakowie. — W sprawie rejestracji majątków obcych podanych w państwie czesko-słowackiem oraz w republice węgierskiej i niemieckiej. — Polskie wierzytelności w Czecho-Słowacji. — Uregulowanie wzajemnych zobowiązań między obywatelami Polski i Niemiec. — Zgłaszanie wierzytelności do b. austr. Zarządu wojskowego. — Odpowiedzialność kolei za zaginięcie, brak wagi lub uszkodzenie towarów i bagażu. — Amerykańskie Towarzystwo handlowe. — Orzeczenie Urzędu badania cen w Nowym Sączu. — **Sprawy handlowe:** Ceny, maksymalne koksu oraz węgla sprzedawanego z galarów na Wiśle. — Ceny sody. — Ceny maksymalne proszku do prania. — Obrót koźmi rzeźnymi i wywóz tychże do Śląska Cieszyńskiego. — **Informacye:** Zamianowanie znawcy sądowego w dziale kuśnierstwa oraz tłumacza sądowego dla języka czeskiego. — Jesienny jarmark ługduński. — Polsko-włoskie stosunki handlowe. — Polski Związek absolwentów i absolwentek Akademii handl. i szkół handlowych w Krakowie. — Zmiany w rejestrze handlowym. — Zestawienie najniższego i najwyższego kursu papierów wartościowych wedle notowań Giełdy krakowskiej za czas od 16. lipca do 11. sierpnia 1919.

Urząd przywozu i wywozu w Krakowie.

Z powodu zarządzonego zwinięcia Urzędu przywozu i wywozu w Krakowie, zwołała Izba handlowa i przemysłowa dnia 30 lipca b. r. konferencję z udziałem przedstawicieli stowarzyszeń, organizacji kupieckich i przemysłowych, jakoteż władz kolejowych i celnych oraz reprezentantów prasy.

Posiedzenie zagałł prezydent Izby p. Epstein, zawiadamiając zebranych o nagłym i niespodziewanym zwinięciu Urzędu przywozu i wywozu w Krakowie.

Zarządzenie to odczują dotkliwie zarówno kupcy małopolscy, którzy będą zmuszeni odnosić się we wszelkich sprawach dotyczących przywozu towarów do urzędu centralnego w Warszawie, jak również konsumenci, którym grozi ponowna podwyżka cen artykułów, wywołana wskutek wzrostu trudności przy sprowadzaniu towarów.

Następnie zabrał głos sekretarz Izby Dr. Beres, który przedstawił szczegółowo historję powstania i rozwoju dotychczasowego Urzędu przywozu i wywozu w Krakowie, aż do obecnej chwili, kiedy w dniu 26 lipca b. r. przyszedł nagle rozkaz z Warszawy znoszący wspomniany Urząd. Skutek tego rozporządzenia jest fatalny; na linii Wiedeń—Kraków nagromadziły się bowiem setki wagonów towarów o kilkumilionowej wartości, które nie mogą być wyładowane. Wobec niedostatecznych środków bezpieczeństwa towary te mogą być rozkradzione, nadto ulegną zepsuciu, a wobec niepewnych stosunków z Czecho-Słowacją mogą do kraju wogóle nie nadejść.

Mowca przytacza przykład stosunków panujących w czasach wojennych w Austrii, gdzie system centralizacji wszelkich urzędów doprowadził do chaosu gospodarczego. Przeciwnieństwem zaś są stosunki obecne w Czecho-Słowacji, gdzie rozrzu-

czone po całym kraju ekspozytury urzędów wywiązują się nader sprawnie ze swego zadania.

Mowca stawia w końcu rezolucję, aby

1) przedłożyć Rządowi wniosek o zniesienie wszelkich ograniczeń przywozowych, utrudniających zaopatrzenie ludności, której przemysł nasz nie prawie dostarczyć nie może,

2) aby domagać się jak najenergiczniej utrzymania krakowskiego Urzędu przywozu i wywozu, w którym mogą ewentualnie pełnić funkcję także delegaci warszawscy, wkońcu

3) by podania o przywóz załatwiane były do dnia 31. lipca jeszcze w Krakowie, bez względu na to, jaki obrót sprawa weźmie.

W ożywionej dyskusji, która się następnie wywiązała, zabierali głos pp. Dr. Merz, r. Schiller, r. Nieć, r. Dutkiewicz i i. Wszyscy mowcy wskazywali zgodnie na konieczność utrzymania Urzędu przywozu w Krakowie. Inż. Drobniać podniósł nadto myśl utworzenia analogicznych Urzędów we wszystkich większych miastach kraju.

Również przedstawiciele władz — prez. Panek i inspektor kolei Jachymiać — przyłączyli się do wywodów przedmowców.

Wynikiem dyskusji była rezolucja wysłania do władz centralnych delegacji złożonej z reprezentantów Izby handlowej i przemysłowej oraz organizacji kupieckich i przemysłowych, któraby podała do wiadomości Ministra handlu i Ministra skarbu następującą uchwałę:

„Zebrani w krakowskiej Izbie handlowej i przemysłowej przedstawiciele najpoważniejszych organizacji gospodarczych i społecznych Małopolski powzięli jednomyślną a popartą przez reprezentantów władz kolejowych i celnych, dalej Obywatelski Komitet Walki z lichwą oraz zastępców stowarzyszeń spożywczych uchwałę tej treści, aby z całą energią domagać się od rządu utrzymania

w Krakowie oddziału państwowego urzędu przywozu i wywozu, któryby działał wedle ułożonych jednolicie dla całego państwa zasad obrotu towarowego.

Równocześnie żądają zastępcy kół gospodarczych Małopolski rozszerzenia listy nieprodukowanych w Polsce niezbędnych artykułów zapotrzebowania, które bez żadnych ograniczeń winny wchodzić do Polski. Wkońcu wzywamy Rząd do spowodowania Ministerstwa Skarbu, aby wobec dotkliwego braku towarów w Małopolsce, zwłaszcza na wschodzie kraju, oraz ze względu na olbrzymie straty grożące właścicielom towarów zakupionych dla Małopolski na podstawie certyfikatów krakowskiego Urzędu, natychmiast i bez dalszej zwłoki telegraficznie poleciło komorom celnym honorowanie wszystkich wydanych w Krakowie dotąd i wydać się mających do 15. sierpnia certyfikatów przywozu“.

Starania delegacji odniosły pełny skutek, gdyż według telegraficznego zawiadomienia Ministerstwa Skarbu z dnia 4 sierpnia b. r., zostanie utworzony już w najbliższych dniach w Krakowie Oddział państwowej komisji przywozu i wywozu.

Równocześnie poleciło Ministerstwo Skarbu odnośnym urzędom cłowym odprawić wszystkie zalegające towary w magazynach na podstawie pozwoleń dotychczasowego krakowskiego Urzędu przywozu, a w przyszłości respektować pozwolenia tego Urzędu, wydane przed 28 lipca b. r.

W sprawie rejestracji majątków obcych poddanych w państwie czesko-słowackiem oraz w republice węgierskiej i niemieckiej.

Izba handlowa i przemysłowa wystosowała do Ministerstwa przemysłu i handlu, Ministerstwa spraw zagranicznych oraz do Sekcji handlowej Ministerstwa przemysłu i handlu następujący memoriał w sprawie rejestracji majątków obcych poddanych w państwie czesko-słowackiem oraz w republice węgierskiej i niemieckiej:

„Okres likwidacji powojennej, dalej zarządzeń walutowych i reform społecznych we wszystkich niemal państwach, sąsiadujących z obszarami Polski, wywołuje liczne zmieniające się zarządzenia tych państw, które w wybitnej mierze dotyczą także interesów obywateli polskich.

W państwie czesko-słowackiem, niemniej w republikach węgierskiej i niemieckiej ogłaszają rządy obowiązek rejestracji majątków obcych poddanych, przymus zgłaszania pretensji, sposoby uregulowania zobowiązań pokojowych i wojennych.

Z dzielnic Polski obchodzą wiadomości te najżywiej okręg Izby, względnie całą Małopolskę, któ-

ra na kilka stron rozwikłać musi stosunki gospodarcze, wynikłe z dotychczasowej przynależności państwowej.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie pragnie zwrócić uwagę rządu, iż publiczność zainteresowana nie otrzymuje u nas dotąd autentycznych wiadomości o wszystkich wspomnianych poprzednio zarządzeniach.

Byłoby w pierwszym rzędzie zadaniem naszych przedstawicieli zagranicznych zawiadomić odnośnie Ministerstwa o treści rozporządzeń, sposobach zgłaszania, terminach i t. d.

Świat kupiecki i przemysłowy odczuwa najdotkliwiej brak opieki państwowej w akcjach ochrony majątków obywateli polskich poza granicami państwa, a wnioski o inicjatywę w tym kierunku wpłynęły już z kilku stron do Izby.

W obecnej n. p. chwili zaniepokojone są szerokie koła ludności, przede wszystkim zaś kupcy i przemysłowcy niejasnemi i nieściśłemi doniesieniami dzienników o obowiązkach zgłaszania ich papierów wartościowych, jakoteż rejestracji pretensji do obywateli państwa czesko-słowackiego.

Sfery zainteresowane zwracają się o autentyczne informacje do Izby handlowej i przemysłowej, która jednak z braku wiadomości nie może petentów należycie objaśnić.

Izba handlowa i przemysłowa sądzi, że Ministerstwo handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw zagranicznych miałyby poświęcić baczniejszą uwagę całej sprawie ochrony własności obywateli polskich za granicą, a regularne i dość wczesne zawiadamianie organizacji gospodarczych o wszystkich szczegółach sprawy zapobiegłoby dalszym rekryminacjom poszkodowanych.

O ileby Ministerstwo zorganizowaniem powyższej służby zająć się nie mogło, przedsięwzięłaby Izba na własną rękę dla interesentów swego okręgu potrzebne starania. Upraszamy tedy uprzejmie o zawiadomienie, czy i jakie zarządzenia w tej mierze przez Ministerstwo zostaną wydane“.

Polskie wierzytelności w Czecho-Słowacji.

Na zapytanie telegraficzne, wystosowane do prasowej Izby handlowej i przemysłowej otrzymała Izba handlowa i przemysłowa zawiadomienie, iż dotąd nie zarządzono zgłoszenia pretensji obywateli państwa polskiego do dłużników, zamieszkających w republice czesko-słowackiej.

Uregulowanie wzajemnych zobowiązań między obywatelami Polski i Niemiec.

Na żądanie Wydziału Polityki Przemysłowej Ministerstwa przemysłu i handlu udzielenia opinii

w sprawie uregulowania wzajemnych zobowiązań z Niemcami, wyjaśniła Izba, iż kwestya ta posiada szczególne znaczenie dla Małopolski, która prowadziła bardzo żywe interesy towarowe w obydwu kierunkach.

Niemcy dostarczali Galicji bardzo poważnych ilości wszelkiego rodzaju fabrykatów, zwłaszcza maszyn, wyrobów tekstylnych, galanterji i t. d.

Nadto odbywał się przywóz węgla górno-śląskiego w rozmiarach nader poważnych.

Z Galicji wychodziły do Niemiec wszelkiego rodzaju surowce, w pierwszym rzędzie drzewo, wilklina, faszyny, dolomit, jaja, skóry i t. d.

Ogół nieuregulowanych zobowiązań obustronnych dosięgnie też kwot bardzo wysokich, a sposób uregulowania posiada zasadnicze znaczenie dla licznych spraw kupców i przemysłowców.

Izba zwróciła uwagę Ministerstwa, iż sprawy tej nie należałoby pozostawiać swobodnej umowie stron, lecz ująć ją pod kontrolę rządu i przeprowadzić jej załatwienie przy współdziałaniu czynników publicznych.

Wobec daleko idących zmian w sytuacji walutowej Niemiec i Polski uważałaby Izba swobodę w uregulowaniu zobowiązań płatniczych za niebezpieczną, zwłaszcza, że ze strony państwa niemieckiego nastąpi niewątpliwie przymusowe uregulowanie całej kwestji.

Zdaniem Izby miałby sprawą tą zająć się osobny urząd dla kontroli kompensacji, oczywiście sprawnie prowadzony, działający na podstawie fachowych instrukcji.

Wkońcu oświadczyła Izba gotowość zajęcia się na życzenie Ministerstwa wypracowaniem szczególnych wniosków w tym kierunku.

Zgłaszanie wierzytelności do b. austr. Zarządu wojskowego.

Komisja ugodowa dla bieżących dostaw wojskowych, zreorganizowana na podstawie uchwały międzynarodowej Komisji likwidacyjnej, rozpoczęła czynności z dniem 1. lipca b. r. w Wiedniu, w lokalu przy ul. Praterstrasse 8.

W myśl § 9. regulatywu wymienionej Komisji, winni dostawcy posiadający niewyrównane dotąd pretensje do b. Zarządu wojskowego b. austr.-węg. monarchji zgłosić swe wierzytelności przed d. 1. października b. r. w oddziale 15. likwidującego Ministerstwa wojny (Abt. 15. des liq. K. M.) w Wiedniu (III. Radetzkyplatz, Hotel Hungaria) lub też w biurze Komisji ugodowej (Vergleichskommission für laufende Militärlieferungsverträge).

Pretensje zgłaszać należy oddzielnie według następujących kategorii:

1) Pretensje dotyczące wydania przedmiotów, należących do zgłaszających się właścicieli, a znajdujących się w przechowaniu lub w posiadaniu Zarządu wojskowego.

2) Pretensje wynikłe z dostaw wojskowych lub innych umów, zawartych z władzami lub zakładami wojskowymi.

3) Pretensje z tytułu rzeczowych świadczeń wojennych.

4) Inne pretensje, szczególnie dotyczące odszkodowania, wypłaty i t. d.

Każde zgłoszenie winno zawierać: 1) krótki objaśniający opis treści rzeczowej odnośnej pretensji. 2) Dokładne podanie wojskowego biura rozrachunkowego (władzy wojskowej, oddziału, zakładu). 3) Przedmiot i rozmiary pretensji, przede wszystkim w cyfrach wysokość niewypłaconych dotąd wierzytelności. 4) Wymienienie kasy wojskowej, która przekazała do wypłaty część lub całość pretensji (uznała ją za płynną). 5) Wysokość kwoty uznanej za płynną i tej, która dotychczas nie została przekazaną do wypłaty. 6) Wysokość zaliczek pobranych na rachunek pretensji. 7) Dokładne podanie nazwiska i adresu wierzyciela.

Zgłoszenia pretensji dotyczących umów wojskowych winny szczególnie zawierać następujące dane: 1) Wymienienie władzy wojskowej, która dokonała zamówienia, oraz liczbę i datę reskryptu lub listu zamówienia. 2) Podanie władzy wojskowej, która uznała pretensję za płynną, tudzież liczbę i datę dotyczącego reskryptu, nadto serię i numer zawiadomienia kasy wojskowej, lub też 3) oznaczenie władzy wojskowej, do której zwrócono się w sprawie przeprowadzenia likwidacji dotyczącej pretensji.

Zgłoszenia pretensji, wynikłych z rzeczowych świadczeń wojennych mają obejmować przede wszystkim następujące szczegóły: 1) Wymienienie władzy wojskowej, która zażądała świadczeń wojennych. 2) Ewentualnie odpis protokołu lub poświadczenia. 3) Podanie władzy, u której pretensja została już zgłoszona, lub też datę ostatniego zgłoszenia. 4) Wymienienie urzędu, który uznał pretensję za płynną oraz datę tego zarządzenia, jakoteż wysokość sumy częściowej przekazanej do likwidacji.

Powyższe wezwanie do zgłaszania pretensji nie dotyczy obowiązujących dotychczas przepisów o likwidacji i wypłacie pretensji do kasy b. austr. Zarządu wojskowego. Zarządzenie to nie wpływa również na postanowienia, które w sprawie uznania i wyrównania pretensji powezmą państwa powstałe na obszarze b. monarchji.

Odpowiedzialność kolei za zaginięcie, brak wagi lub uszkodzenie towarów i bagażu.

Rozporządzeniem z dnia 15 b. m. ogłoszonym w N-rze 157 „Monitora Polskiego“ z dnia 16 bm. zniósł Ministerstwo Kolei żelaznych zaprowadzone przez okupantów ograniczenie co do odpowiedzialności kolei za zaginięcie, brak wagi lub uszkodzenie towarów i bagażu, przyjmując z dniem 15 lipca b. r. odpowiedzialność za przesyłki przyjęte do przewozu w obrebie dyrekcji Okręgu Warszawskiego i Radomskiego.

W sprawie tej wystosowała Izba handlowa i przemysłowa memoriał do Ministerstwa Kolei żelaznych, w którym podnosi, iż należałoby się Ministerstwu za to rozporządzenie szczerza wdzięczność kół handlowych i przemysłowych, gdyby nie zaprowadzono równocześnie ograniczeń, które formalnie jedną ręką odbierają, co drugą ręką dano.

Mamy na myśli:

a) ograniczenie odszkodowania do 150 Mk. wzgl. 300 K. za 100 klg. przy towarach i 10 Mk. wzgl. 20 K. za 1 klg. bagażu.

b) zgąśnienie prawa reklamacji już po 6 miesiącach od dnia wydania przesyłki towarowej, wzgl. przy bagażach, od dnia upływu terminu dostawy.

c) ograniczenie prawa dochodzenia odszkodowania względem kolei za zaginięcie, ubytek lub odszkodowania przesyłki wzgl. bagażu wyłącznie na odbiorcę i nadawcę wzgl. zniesienie możności przekazywania tego prawa osobie trzeciej, stojącej poza umową o przewóz.

Co do a) wystarczy wskazać na obecne ceny towarów będących przedmiotem przewozu, aby uznać, że ograniczenie podobne równa się prawie całkowitemu zniesieniu odpowiedzialności przewoźnika.

Odnosnie do b) należało uwzględnić obecne utrudnienia w ruchu pocztowym i kolejowym, które mimo najlepszych chęci tak rychło usunąć się nie dadzą, a które sprawiają, że w bardzo wielu wypadkach kupiec i przemysłowiec nie ma poprostu możności rychłego rozliczenia się ze swoim komitentem, a zatem nie może przed upływem sześciu miesięcy wydać listu przewozowego z ręki, wzgl. przy wniesieniu reklamacji oddać go ewentualnie przed rozliczeniem zarządowi kolei conajmniej na rok.

B. rząd austriacki uznając te utrudnienia przedłużył podczas wojny termin wnoszenia reklamacji z ustanowionego przed wojną we wszystkich państwach europejskich czasokresu całorocznego, niemal na czas nieograniczony, podczas gdy Ministerstwo ogranicza do sześciu miesięcy ten powszechnie jako zbyt krótki uznany jednoroczny czasokres do wniesienia reklamacji, mimo, że sto-

sunki się dotychczas nie poprawiły i tak prędko się nie poprawią.

Zarządzenie to zdolne jest bardziej jeszcze osłabić warunki naszego współzawodnictwa wobec zagranicy, gdyż ograniczenie podobne równa się mniej więcej odebraniu możności reklamowania należności nadpłacanych z powodu nieprawidłowego zastosowania taryf także w obcym obrebie, wzgl. odebraniu możności upomnienia się o odszkodowanie — o ile reklamacje wnoszą wypadnie do dyrekcji Warszawskiej lub Radomskiej, jako do kolei oddawczej. Trudno bowiem przypuścić, iż Ministerstwo ma zamiar wystąpić wobec zagranicznych zarządów kolei z żądaniem, aby obce koleje uwzględniały reklamacje, wniesione przez polskie kupiectwo także po 6 miesiącach, gdyby równocześnie dyrekcje Warszawska i Radomska oddalały własnych obywateli z powodu przekroczenia 6-miesięcznego terminu.

Przez zarządzenie pod c) handel i przemysł byłby poszkodowany o tyle, iż z powodu obecnych utrudnień taryfowych i walutowych, jakoteż z powodu ograniczeń przywozu i wywozu każda niemal przesyłka wymaga tak przy nadaniu, jak i przy odbiorze pośrednictwa spedytora. Figuruje przez to jeden spedytor jako nadawca, drugi jako adresat. Przez ograniczenie prawa reklamacji wzgl. prawa cedowania na nadawcę i adresata czy też na tych dwóch pośredników, traci ukrócony w swych prawach właściciel towaru, właściwie poszkodowany, wszelkie prawo, wogóle możność bezpośredniego upominania się o swą krzywdę u zarządu kolejowego.

Łatwem by było w tym wypadku radzić, aby przemysłowiec czy kupiec sam był nadawcą wzgl. odbiorcą swej przesyłki. Jest to atoli absolutnie wykluczone przy obecnych stosunkach przewozowych, gdzie wszelkie bezpośrednie taryfy zniesiono, gdzie co kilkadziesiąt kilometrów zmienia się wraz z granicami państw zarówno waluta, jak cło.

Kupiec, chcąc obejść się bez spedytora musiałby formalnie przesyłkę swą konwojować. Spedytor stał się obecnie niezbędny, ale ta potrzeba nie może się stać powodem, aby odebrano kupiectwu możność upominania się o zwrot nadpłaconego przewoźnego lub odszkodowania za szkody poniesione podczas przewozu z winy kolei.

W okresie obecnego chaosu taryfowego i prawie całkowitego zaniku bezpieczeństwa mienia podczas przewozu, nie można kupiectwu odebrać prawa od dawania reklamacji fachowym kołom, mianowicie stworzonym przez publiczne instytucje biur dla bronięcia handlu i przemysłu.

Jeśli było zamiarem rządu wykluczyć prywatne biura reklamacyjne, to zastosowany środek przedstawia się jako zbyt radykalny. Od czasu założenia w Małopolsce biur kolejowych przy Izbie

handlowej i przemysłowej lwowskiej i krakowskiej, gdzie kupiectwo znachodzi informacje i pomoc bezpłatnie lub za nieznaczną należność, prywatne biura reklamacyjne coraz więcej znikają, a zamiar zwalczania tychże nie usprawiedliwia poszkodowania handlu i przemysłu w określonym wyżej stopniu.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie powołana ustawowo do obrony praw handlu i przemysłu swego okręgu, zwróciła się przeto do Ministerstwa Kolei żelaznych o zbadanie sprawy i o zniesienie wspomnianych ograniczeń.

Amerykańskie Towarzystwo handlowe.

Sekcja handlowa Ministerstwa przemysłu i handlu podała Izbie do wiadomości, iż wedle doniesienia Przedstawicielstwa Polskiego w Hadze ma wkrótce powstać w Ameryce nowe towarzystwo z kapitałem zakładowym 100 milionów dolarów. Celem tego Towarzystwa będzie organizowanie i zakładanie po całym świecie sklepów dla sprzedaży detalicznej, towarów galanteryjnych, spożywczych, wyrobów tytoniowych, cukrowych itp. Towarzystwo to, którego nazwa brzmieć będzie „United Retail-Stores Corporation“, ma w wielu wypadkach samo fabrykować potrzebne artykuły.

Wobec tego, iż wiadomość ta specjalnie w odniesieniu do Polski zasługuje na baczność uwagę, wskazała Izba handlowa i przemysłowa Ministerstwu na tę okoliczność, iż jak z jednej strony uważać należy za rzecz pożądaną, aby w obrocie towarów udostępnić wedle możliwości przywóz wszelkiego rodzaju niewytwarzanych w Polsce artykułów, tak z drugiej strony musi Izba zwrócić uwagę na bardzo poważne niebezpieczeństwo, grożące naszej produkcji i handlowi towarowemu w razie stałego usadowienia się u nas znakomicie zorganizowanych i nader sprawnie prowadzonych oddziałów sprzedażnych wielkiej produkcji przemysłu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

W danej chwili brak jeszcze szczegółów, jakie towary mają być wytwarzane i sprzedawane w składach detalicznych wymienionego Towarzystwa. Izba zaznaczyła jednak, iż uważa za rzecz pożądaną, aby nasze przedstawicielstwa zagraniczne bacznie śledziły politykę amerykańskich organizacji eksportowych i dość wcześnie zawiadmiały rząd polski o zamiarze tych Towarzystw.

Orzeczenia Urzędu badania cen w Nowym Sączu.

Urząd badania cen w Nowym Sączu ustanowił z dniem 4. sierpnia b. r. następujące ceny wytyczne robocizny szewskiej:

Nowe zwykłe buciki męskie nr. 38—46 K. 65; Nowe zwykłe buciki damskie nr. 34—42 K. 65; buciki dla chłopców lub dziewcząt nr. 34—42 K. 50; ciki dla chłopców lub dziewcząt nr. 29—34 K. 50; i obcasy męskie lub damskie 45 K.; kapki, podszwy i obcasy dla chłopców lub dziewcząt K. 40; zelówki i obcasy męskie lub damskie K. 10; zelówki męskie lub damskie K. 7; zelówki dzieciinne K. 5; obcasy męskie do 3 cm., damskie do 4 cm. K. 3; obcasy dzieciinne 1 K. 50 h.; nabicie podkówek K. 1; nabicie ochraniaczy sztyftami K. 2; nabicie ochraniaczy kołkami K. 5; Za każdy przyszczypek ręczny K. 1; Za każdy przyszczypek maszynowy 50 h.; buty miękkie K. 120; buty twarde 140 K.

Sprawy handlowe.

Ceny maksymalne koksu oraz węgla sprzedawanego z galarów na Wiśle.

Obwieszczeniem z 21 lipca b. r. podał Magistrat stoł. król. miasta Krakowa do publicznej wiadomości następujące ceny koksu, ustanowione przez Sekcję Ministerstwa aprowizacji w Krakowie:

W sprzedaży hurtownej za wagon (10 ton): 3074 K.

Cena za 1 ctn. metr.

w składzie przy dworcu kolejowym:

a) przy poborze ponad 10 ctn. metr. 32 K. 50 h;

b) przy poborze do 10 ctn. metr. włącznie 33 K.

Cena węgla, sprzedawanego na Wiśle wprost z galarów „Żegluga Polskiej“ wynosi 20 K. za 1 ctn. metr.

Ceny sody.

Biuro chemiczne przy Generalnej Delegaturze w Krakowie ustanowiło ostatnio następujące ceny sody:

Soda amoniakalna

W handlu hurtownym: 200 K.; w detalicznym: 2 K. 35 h.

Soda amoniakalna:

w handlu hurtownym: 128% — 396 K., 120% — 361 K.; w detalicznym: 128% — 4 K. 62 h. 120% — 4 K. 51 h.

Soda krystaliczna:

w handlu hurtownym: 138 K.; w detalicznym 1 K. 90 h.

Powyższe ceny hurtowne rozumieją się za 100 kg. czystej wagi bez opakowania, bez potrąceń loco miejsce sprzedaży; ceny detaliczne za 1 kg. łącznie z opakowaniem.

Ceny maksymalne proszku do prania.

W myśl rozporządzenia Ministerstwa przemysłu i handlu, Oddziału Małopolskiego, Sekcji obudowy przemysłu z dnia 26 lipca b. r. obowiązują

zują z dniem 29 lipca b. r. następujące ceny maksymalne proszku do prania:

za oryginalną paczkę $\frac{1}{4}$ kg. w drobnej sprzedaży 1 K 10 h., za cztery oryginalne paczki $\frac{1}{4}$ kg. t. j. za 1 kg. 4 K 40 h.

Obrót koniami rzeźnymi i wywóz tychże do Śląska Cieszyńskiego.

Rozporządzeniem Namiestnictwa we Lwowie z 22 lipca b. r. zarządzone, iż obrót wewnętrzny koniami rzeźnymi w Galicji oraz wywóz i wyprowadzanie tych koni z Galicji do części Śląska Cieszyńskiego, pozostającej pod zarządem polskim jest wolny i może odbywać się bez jakichkolwiek ograniczeń, jedynie przy zachowaniu obowiązujących przepisów policyjno-weterynaryjnych.

Powyższe rozporządzenie obowiązuje z dniem 28 lipca. b. r.

Informacje.

Zamianowanie znawcy sądowego w dziale kuśnierskim oraz tłumacza sądowego dla języka czeskiego.

Prezes sądu okręgowego w Krakowie zawiadomił Izbę, iż p. Roman Moor, kupiec w Krakowie, ulica Grodzka, został uchwałą tegoż sądu z d. 28. czerwca b. r. zamianowany stałym znawcą sądowym w dziale kuśnierskim, zaś p. Karol Patsek starszy inspektor kolei państwowych w Krakowie, ulica Czysta 12, II p. został uchwałą z dnia 9. lipca b. r. zamianowany stałym tłumaczem sądowym dla języka czeskiego.

Skrócony adres telegraficzny Sekcji handlowej Ministerstwa przemysłu i handlu.

Skrócony adres telegraficzny Sekcji handlowej Ministerstwa przemysłu i handlu brzmi: „Sekhan Warszawa“.

Ekspozytura Centralnego Związku gal. przemysłu fabrycznego w Warszawie.

Z dniem 1 lipca b. r. została otwarta Ekspozytura Centralnego Związku gal. przemysłu fabrycznego w Warszawie, której kierownictwo objął p. Mikołaj Krasucki. Adres biur Ekspozytury: Warszawa, ul. Nowy Świat 24; I. p.

Jesienny jarmark ługduński.

Biuro prasowe Ministerstwa przemysłu i handlu podaje do wiadomości, że Ekspozytura paryska jarmarku ługduńskiego (lyońskiego) zwróciła się do Polskiej Delegacji Ekonomicznej w Paryżu z propozycją, aby sfery przemysłowe i handlowe Polski wzięły udział w jesiennym jarmarku ługduńskim.

Wobec tego, że w jarmarku tym zapewniony jest udział Czech, Jugosławii i Rumunii, byłoby wskazane, aby sfery interesowane Polski też chciały również wziąć udział.

Wszelkich potrzebnych informacji udziela Sekcja Handlowa Ministerstwa przemysłu i handlu w Warszawie, ul. Elektoralna 2.

Polsko-włoskie stosunki handlowe.

Wedle informacji Biura prasowego Ministerstwa przemysłu i handlu, bawi obecnie we Włoszech z ramienia wydelegowanej do Paryża przez Ministerstwo przemysłu i handlu komisji zakupów inż. J. Mirowski.

P. Mirowski zwiedził najpoważniejsze fabryki włoskie w Medjolanie, Turynie, Genui i Rzymie, przyczem stwierdził, że produkcja niektórych artykułów we Włoszech dosięgnęła tak wysokiego poziomu współczesnych wymagań techniki, że przy normalnych warunkach konkurencji handlowej przemysł włoski może stać się dla nas stałym źródłem dostaw.

Do najwyżej rozwiniętych fabryk z działu przemysłu mechanicznego należą w Medjolanie: Tow. Ercole Marelli & Co., wyrabiające motory elektryczne, T-wo wyrobów gumowych Pizelli & Co., fabryki „Cerretti & Tabfani“ oraz „Angello Passoni & Co“, produkujące podnośniki, przewoźniki i kolejki linowe, tudzież obrabiarki. Nadto fabryka narzędzi „Elli, Zerboni & Co“, oraz fabryka kabli „Tedeschi“. Nadto wymienić należy fabrykę samochodów „Fiat“ w Turynie.

Również zwraca uwagę przemysł ceramiczny, szczególnie zaś branża wyrobów szmerglowych.

Sprawa stosunków handlowych polsko-włoskich nabiera cech coraz bardziej realnych. W Medjolanie powstało T-wo handlowe „Societa per il commercio Italo-Polacco“, którego biura mieszczą się w gmachu „Banca Commerciale Italiana“ na placu Scala.

Polski Związek absolwentów i absolwentek Akademii handlowej i szkół handlowych w Krakowie.

Izba handlowa i przemysłowa otrzymała wiadomość o założeniu Polskiego Związku absolwentów i absolwentek Akademii handlowej i Szkół handlowych w Krakowie (ul. Kapucyńska 1. 2).

Jednym z głównych celów Związku jest bezpłatne pośredniczenie w angażowaniu dla instytucji handlowych i finansowych pracowników wykształconych należyte pod względem fachowym.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano firmy:

Kelleres i Ska w Podgórzu.

Spółka transportowa „Cracovia“ w Krakowie.

Małopolski Związek garbarzy, spółka z ogr. odpow. w Krakowie.

Fabryka mydła i przetworów chemicznych Kordecki i Ska, spółka z ogr. odpow. w Krakowie-Podgórzu.

Garbarska Spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Krakowska spółka wydawnicza, spółka zar. z ogr. odpow. w Krakowie.

Józef Musiałek i Sp., Dom handlowy w Krakowie, spółka zar. z ogr. por.

Towarzystwo techniczno-handlowe „Record“ sp. ogr. odpow. w Krakowie.

Apro wizacja miast, spółka zar. z ogr. odpow. w Krakowie.

Skład narzędzi rolniczych, materiałów budowlanych, nawozów sztucznych i wyrobów cementowych, Styczeń, Dąbrowski i Sennek, spółka z ogr. odp. w Łańcucie.

„Pszczołka“ krajowa fabryka wyrobów woskowych w Tarnowie, spółka z ogr. odpow. w Tarnowie.

Związek handlowy drobnych kupców kolonialnych, stow. zar. z ogr. por. w Krakowie.

Konsum profesorów i funkcjonariuszy Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, stow. zar. z ogr. por.

Konsum ludowy, stow. zar. z ogr. por. w Krakowie.

Konsum urzędników i funkcjonariuszy politycznych i skarbowych w gminach delegackim w Krakowie, stow. zar. z ogr. por.

Związek kupców chrześcijańskich, stow. zar. z ogr. por. w Białej.

Stowarzyszenie spożywcze pracowników Polskich Kolei Państwowych w Białej, stow. zar. z ogr. por.

Towarzystwo gospodarcze w Bobowej, stow. zar. z ogr. por.

Konsum ludowy w Bochni, stow. zar. z ogr. por.

Robotniczy związek spożywczy, stow. zar. z ogr. por. w Brzesku.

„Młot“ Konsum żydowskich robotników i handlowców w Chrzanowie, stow. zar. z ogr. por.

Konsum obywatelski w Chrzanowie, stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze, stow. zar. z ogr. por. w Czechówce.

Konsum mieszczański w Czudcu, stow. zar. z ogr. por.

„Pomoc“ stowarzyszenie konsumcyjne urzędników i funkcjonariuszy publicznych w Dobczycach, stow. zar. z ogr. odp.

Sklep Kółka rolniczego w Dobry, stow. zar. z ogr. por.

Konsum obywatelski „Samopomoc“ w Jaworniku polskim, stow. zar. z ogr. por.

Mieszczańska spółka spożywcza w Kańczudze, stow. zar. z ogr. odpow.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze, stow. zar. z ogr. por. w Kosocicach.

Składnica i sklep kółka rolniczego w Luteży, stow. zar. z ogr. por.

Włociańska spółka rolniczo-handlowa „Lemiesz“ w Majdanie, stow. zar. z ogr. por.

Obywatelski Konsum spożywczy w Nowym Sączu, stow. zar. z ogr. por.

Konsum gospodnio-szynkarski „Gospoda“ w Nowym Sączu, stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze, stow. zar. z ogr. por. w Pozowicach.

Składnica Kółek rolniczych w Przeworsku, stow. zar. z ogr. por.

Konsum robotników „Jedność“ w Rozwadowie, stow. zar. z ogr. por.

Stowarzyszenie spożywcze pracowników Polskich kolei państwowych w Rozwadowie, stow. zarejstr. z ogr. por.

Związek konsumcyjny, ubiorowy, gospodarczy, i zaliczkowy w Rozwadowie, stow. zar. z ogr. por.

Składnica Kółek rolniczych w Skawinie, stow. zar. z ogr. por.

Związek gospodarczy w Strzyżowie, stow. zar. z ograniczoną poręką.

Stowarzyszenie spożywcze pracowników polskich Kolei państwowych, stow. zar. z ogr. por. w Tarnobrzegu.

Składnica Kółek rolniczych w Tarnobrzegu, stowarzyszenie zar. z ogr. por.

„Hurtownia towarów apro wizacyjnych i artykułów technicznych“, stow. zar. z ogr. por. w Trzebinii.

Zjednoczenie spożywcze w Tuchowie, stow. zar. z ogr. por.

„Beskid“ Związek przemysłowców drzewnych Zachodniej Galicji i Śląska, stow. zar. z ogr. por. w Wadowicach.

Wykreślenie firmy:

Krakowski zakład zastawniczy, stow. zar. z ogr. por. w Krakowie.

WARUNKI PRENUMERATY.

Wobec znacznego podrożenia cen papieru oraz kosztów druku, zastanowiła Izba handlowa i przemysłowa z dniem 1. kwietnia 1919 dotychczasową bezpłatną wysyłkę „Wiadomości Gospodarczych“.

Instytucje i osoby, które prenumeraty nie uiszczą, będą od dalszej dostawy wyłączone.

<i>Prenumerata: Rocznie</i>	<i>K 12.—, Mk 6.—</i>
<i>Półrocznie</i>	<i>K 6.—, Mk 3.—</i>
<i>Kwartalnie</i>	<i>K 3.—, Mk 1.50</i>

Zestawienie najniższego i najwyższego kursu papierów wartościowych wedle notowań Giełdy krakowskiej za czas od 16 lipca do 11 sierpnia 1919.

	kurs najwyższy	kurs najniższy
4 ⁰ / ₀ poż. kraj. E. 1893	104.—	103.—
4 ⁰ / ₀ poż. kraj. szk. E. 1908	104.—	103.—
4 ¹ / ₂ poż. kraj. z r. 1913	107-50	105.—
4 ⁰ / ₀ poż. kraj. z r. 1914	109-75	108-25
4 ⁰ / ₀ Pożyczka m. Krakowa z r. 1909	104-25	102-50
4 ⁰ / ₀ Pożyczka m. Lwowa	99-75	98-25
4 ¹ / ₂ obligacye kom. Banku kraj.	110-50	109-50
4 ⁰ / ₀ obligacye kom. Banku kraj.	108.—	107.—
4 ⁰ / ₀ obligacye kol.	107.—	106.—
4 ¹ / ₂ listy zastawne Banku kraj.	115-50	113-50
4 ⁰ / ₀ listy zastawne Banku kraj.	109-75	108-75
4 ⁰ / ₀ listy zastawne Tow. Kredyt. ziemsk. 56 l.	113.—	109-50
4 ¹ / ₂ listy zastawne Towarzystwa Kredyt. ziemsk. 52 l.	117.—	115-50
4 ⁰ / ₀ listy zastawne Towarzystwa Kredyt. ziemsk. 41 l.	—.—	—.—
4 ¹ / ₂ listy zast. Banku Hipoteczn.	112-25	109.—
4 ⁰ / ₀ listy zast. Banku Hipot. 60 l.	107-75	103.—
4 ¹ / ₂ listy zastawne Banku Gal. dla handlu i przemysłu	110.—	108.—
4 ⁰ / ₀ listy zastaw. Gal. ziemskiego Banku kredytowego	107-50	106-50
4 ⁰ / ₀ austr. renta koronowa	—.—	—.—
5 ¹ / ₂ austr. poż. woj. (bony)	—.—	—.—

	kurs najniższy	kurs najwyższy
Obl. pierwsz. Kolei południowej (kup. lipcowy)	—.—	—.—
Akcyje Banku przemysłowego	590.—	—.—
Akcyje Banku Hipotecznego	660.—	—.—
Akcyje Banku Gal. dla handlu i przemysłu	535.—	—.—
Akcyje Gal. Ziem. Banku kredyt.	460.—	—.—
Polskie Tow. handl.	355.—	305.—
„Górka“ fabryka cementu	550.—	540.—
Karpackie Tow. naftowe	—.—	—.—
Fabryka Portland-Cem. Szczakowa	—.—	—.—

W A L U T Y:

Marki polskie	198.—	181.—
„ „ „ drobne	194.—	177.—
Marki niemieckie	240.—	207.—
Marki „ „ drobne	210.—	194.—
Ruble carskie po 100 Rb.	222.—	207.—
„ „ „ 500 Rb.	215.—	203.—
„ „ „ drobne	213.—	203.—
„ „ „ dumskie	123.—	100.—
Lei rumuńskie	245.—	210.—
Dolary	38.—	32.—
Dolary drobne	31.—	28.—
Dewizy na Warszawę w rublach	—.—	—.—
Franki franc. (à 100, 500, 100)	610.—	460.—
„ „ „ drobne	500.—	430.—
Funtyszterlingów	—.—	—.—

BIURO KOLEJOWE IZBY HANDLOWEJ I PRZEMYSŁOWEJ W KRAKOWIE z oddziałem dla reklamacyi należności frachtowych

udziela kupieckim i przemysłowym interesentom okręgu ustnie, telefonicznie lub pisemnie informacji i porady we wszystkich sprawach, związanych z ruchem kolejowym, z wyjątkiem spraw natury technicznej.

W szczególności podaje biuro kolejowe stawki frachtowe na przewóz towarów na podstawie obowiązujących taryf oraz udziela wyjaśnień we wszystkich kwestyach przewozowych.

Reklamacye, wynikające z przewozu towarów uskutecznia Biuro kolejowe Izby albo za ryczałtowo, z góry umówionem rocznem wynagrodzeniem albo pobiera:

20% od kwot uzyskanych gotówką z tytułu zwrotu nadpłaconych należności kolejowych oraz z tytułu odszkodowania za spóźnienie czasu dostawy,

10% od uzyskanych gotówką kwot z tytułu wynagrodzenia za straty na wadze, za uszkodzenie lub zaginięcie przesyłek,

4% od likwidowanych kwot refakcyjnych,

5% od owych kwot, o które się Zarząd kolejowy z tytułu dopłaty do przewoźnego od stron upomina, a które na interwencyę Biura kolejowego zostały opuszczone.